

**63/1 (SEM-4) GE4/DSC1D/
PHLHG/RC4046**

2023

PHILOSOPHY

Paper : PHLHG4046/PHLRC4046

(Western Philosophy)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct answer (any six) : 1×6=6

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা (যি কোনো ছয়টা) :

(a) According to Plato, what is the source of knowledge?

প্লেটোৰ মতে জ্ঞানৰ উৎস কি?

(i) Reason / বুদ্ধি বা যুক্তি

(ii) Perception / প্ৰত্যক্ষ

(iii) Opinion / অভিমত

(iv) Experience / অভিজ্ঞতা

(b) Who propounded innate ideas?
কোনে অন্তর্জাত ধাৰণাক প্ৰবৰ্তন কৰিছিল?

(i) Locke
ল'ক

(ii) Descartes
ডেকাৰ্ট

(iii) Kant
কাণ্ট

(iv) Spinoza
স্পিনোজা

(c) 'Cogito ergo sum' (I think, therefore I exist) who is related to this statement?
'Cogito ergo sum' (মই চিন্তা কৰোঁ, গতিকে মই আছোঁ) এই উক্তিটোৰ লগত কোন জড়িত?

(i) Plato
প্লেটো

(ii) Spinoza
স্পিনোজা

(iii) Hume
হিউম

(iv) Descartes
ডেকাৰ্ট

(d) According to Leibniz, what is highest monad?
লাইবনিজৰ মতে, শ্ৰেষ্ঠ মনাদ কি?

(i) Soul
আত্মা

(ii) Mind
মন

(iii) God
ঈশ্বৰ

(iv) Conscious
চেতনা

(e) The author of the book, *Monadology* is
Monadology নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক হ'ল

(i) Leibniz
লাইবনিজ

(ii) Locke
ল'ক

(iii) Spinoza
স্পিনোজা

(iv) Hume
হিউম

(f) Name the philosopher who declared that 'God and Nature are one'.

'ঈশ্বৰ আৰু প্ৰকৃতি এক' বুলি ঘোষণা কৰা দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(i) Descartes

ডেকাৰ্ট

(ii) Locke

ল'ক

(iii) Spinoza

স্পিনোজা

(iv) Leibniz

লাইবনিজ

(g) Who is associated with the law of causation?

কোনে কাৰ্যকাৰণ নিয়মৰ লগত জড়িত?

(i) Berkeley

বাৰ্কলি

(ii) Hume

হিউম

(iii) Kant

কাণ্ট

(iv) Spinoza

স্পিনোজা

(h) The propounder of subjective idealism is

আত্মগত ভাববাদৰ প্ৰবৰ্তক হ'ল

(i) Descartes

ডেকাৰ্ট

(ii) Plato

প্লেটো

(iii) Kant

কাণ্ট

(iv) Berkeley

বাৰ্কলি

(i) The author of the book, *Critique of Pure Reason* is

Critique of Pure Reason নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক হ'ল

(i) Kant

কাণ্ট

(ii) Hume

হিউম

(iii) Plato

প্লেটো

(iv) Berkeley

বার্কলি

(j) Who is related with the statement 'Esse est percipi'?

'Esse est percipi' এই উক্তিটোৰ লগত কোন জড়িত?

(i) Plato

প্লেটো

(ii) Hume

হিউম

(iii) Berkeley

বার্কলি

(iv) Kant

কাণ্ট

2. Answer the following questions (any five) : $2 \times 5 = 10$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) Write the name of two rationalist philosophers.

দুজন বুদ্ধিবাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(b) Mention two main characteristics of spiritual monads.

আধ্যাত্মিক মনাদৰ দুটা মূল বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) Write the name of two books published by Plato.

প্লেটোই উলিওৱা দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(d) What does Kant mean by analytical judgement? Give one example.

বিশ্লেষণাত্মক অৱধাৰণ বুলিলে কাণ্টে কি বুজাইছে? এটা উদাহৰণ দিয়া।

(e) What are the two criteria of undoubted mathematical definition mentioned by Descartes?

ডেকাৰ্টে উল্লেখ কৰা সন্দেহাতীত গাণিতিক সূত্ৰৰ দুটা চৰ্ত কি কি?

(f) What is Monads?

মনাদ কি?

(g) Name the substance mentioned by Spinoza.

স্পিনোজাই উল্লেখ কৰা দ্ৰব্যৰ নাম লিখা।

3. Answer the following questions (any six) : 5×6=30

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) Discuss Plato's criticism about 'knowledge is perception'.
'প্ৰত্যক্ষই জ্ঞান' এই বিষয়ত প্লেটোৰ সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।
- (b) Discuss Descartes theory of 'Cogito Ergo Sum'.
ডেকাৰ্টৰ 'Cogito Ergo Sum' মতবাদটো আলোচনা কৰা।
- (c) How does Spinoza develop Descartes' theory of substance? Discuss briefly.
স্পিনোজাই কেনেকৈ ডেকাৰ্টৰ দ্ৰব্যতত্ত্বটোৰ বিকাশ কৰিছিল? চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (d) Explain Leibniz's theory of 'pre-established harmony'.
লাইব্ৰনিজৰ 'পূৰ্ব প্ৰতিষ্ঠিত শৃংখলাবাদ' মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) What are the pre-criteria mentioned by Descartes to apply philosophical method?
ডেকাৰ্টে উল্লেখ কৰা দাৰ্শনিক পদ্ধতিৰ পূৰ্ব চৰ্তবোৰ কি কি?

(f) Discuss Spinoza's concept of God.

স্পিনোজাৰ ঈশ্বৰৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(g) Explain the kinds of Monads mentioned by Leibniz.

লাইব্ৰনিজে উল্লেখ কৰা মনাদৰ ভাগসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Explain the significance of the statement 'Esse est percipi'.

'Esse est percipi' এই উক্তিটোৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Explain Kant's view on possibility of Synthetic a priori judgement.

কাণ্টৰ সংশ্লেষণাত্মক অভিজ্ঞতাপূৰ্ব অৱধাৰণৰ সম্ভাৱনীয়তা মতটো ব্যাখ্যা কৰা।

(j) How does Ryle criticize Descartes theory of mind-body dualism? Discuss.

ৰাইলে কেনেকৈ ডেকাৰ্টৰ দেহ-মনৰ দ্বৈতবাদী মতবাদটো সমালোচনা কৰিছিল? আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions (any two) : $10 \times 2 = 20$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) How does Descartes explain the relation between mind and body? Discuss.

ডেকাৰ্টে কেনেকৈ দেহ-মনৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰিছে? আলোচনা কৰা।

(b) Critically discuss Plato's theory of knowledge.

প্লেটোৰ জ্ঞানতত্ত্বটো সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।

(c) Explain Hume's theory of causation.

হিউমৰ কাৰ্যকাৰণ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain Kant's classification of proposition.

কাণ্টৰ বচনৰ শ্ৰেণীবিভাজনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Answer the following questions (any one) : 14

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো এটা) :

(a) What is substance according to Spinoza? Explain the characteristics of substance.

$2 + 12 = 14$

স্পিনোজাৰ মতে দ্ৰব্য কি? দ্ৰব্যৰ লক্ষণবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss Berkeley's criticism of Locke's theory of Material substance.

ল'কৰ বস্তুগত দ্ৰব্য সম্পৰ্কে বার্কলিৰ সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(c) Critically explain Leibniz's theory of monads.

লাইবনিজে আগবঢ়োৱা চিৎ পৰমাণু সম্পৰ্কীয় তত্ত্বটোৰ সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা কৰা।
